

Sygn. akt III KKN 714/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN – Przemysław Kalinowski

Sędziowie: SN – Andrzej Siuchniński

SN – Jacek Sobczak (spr.)

Protokolant – Marcin Andrusieczko

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej – Karola Napierskiego

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2001 r.

sprawy **R. A. B., A. P., J. M.**

oskarżonych z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. Nr 55, poz. 235)

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w S.

z dnia 18 sierpnia 1998 r., sygn. II Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 19 lutego 1998 r., sygn. II K [...]

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, zwracając skazanym wniesione opłaty od kasacji.

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 19 lutego 1998 r. uznał R. B. za winnego tego, że w okresie od 12 do 15 stycznia 1996 r. w Ł. woj. [...], pełniąc funkcję przewodniczącego Związków Zawodowych „[...]” miejscowego Przedsiębiorstwa [...] kierował strajkiem zorganizowanym wbrew przepisom ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Stwierdzając, że czynem swoim wyczerpał on znamiona przestępstwa z art. 26 ust. 2 wspomnianej ustawy Sąd I instancji skazał go na podstawie tegoż przepisu na karę pięćset złotych grzywny. Tym samym wyrokiem warunkowo umorzono postępowanie w odniesieniu do czynów z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. wobec A. P., sekretarza Związków Zawodowych „[...]” we wspomnianym Przedsiębiorstwie i J. M. zastępcy przewodniczącego Związków, wyznaczając każdemu z nich okres próby na jeden rok i zobowiązując do wpłacenia po dwieście złotych na rzecz Zakładu Wychowawczego „[...]” w Ł. w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia wyroku.

Sąd Wojewódzki w S., rozpoznając sprawę w wyniku apelacji obrońcy oskarżonych, wyrokiem z dnia 18 sierpnia 1998 r. (sygn. akt II Ka [...]) zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 19 lutego 1998 r. w ten sposób, że postępowanie karne w stosunku do oskarżonych: R. B., A. P. i J. M. warunkowo umorzył wyznaczając okres próby na jeden rok i zobowiązując każdego z nich do zapłaty w terminie do 30 listopada 1998 r. kwoty dwustu złotych na PCK – Oddział w Ł..

Od wyroku Sądu Wojewódzkiego w S. kasację wniósł obrońca oskarżonych zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego przez przyjęcie, że oskarżony R. B. „nie wchodzi w skład władz Związku „[...]”, pominięcie i nie rozważenie faktu, że oskarżony R. B. nie był członkiem komitetu strajkowego. Ponadto podniósł rażące naruszenie podstawowych zasad słuszności i sprawiedliwości, wreszcie całkowite pominięcie faktu

uniewinnienia R. B. orzeczeniem Kolegium ds. wykroczeń z dnia 6 czerwca 1996 r. Zarzucono wreszcie w kasacji, iż sąd nie rozważył zeznań świadków: K. J., wiceprzewodniczącego Zarządu Regionu „[...]” i W. S., kierownika oddziału NSZZ „[...]” w S.. W uzasadnieniu kasacji obrońca podniósł, że wobec zapewnienia tych świadków, że strajk jest legalny oskarżeni działali w usprawiedliwionej nieświadomości bezprawności swoich czynów. W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się celowa aczkolwiek tylko zarzut nie rozważenia zeznań świadków K. J. i W. S. w kontekście art. 30 kk – co podniesiono w uzasadnieniu kasacji – był uzasadniony. Pozostałe zarzuty, stanowiące powtórzenie zarzutów sformułowanych w apelacji okazały się chybione a treść ich była już przedmiotem rozważań Sądu Wojewódzkiego, jako sądu II instancji. Przyznać także należy, iż zarówno Sąd Rejonowy, jak i Wojewódzki dokonały rozważań zeznań świadków K. J. i W. S.. Rozważania te trudno uznać jednak za całościowe i wyczerpujące. Z pola uwagi dokonującego oceny Sądu Rejonowego oraz kontrolującego tę ocenę Sądu Wojewódzkiego umknęły niestety wnioski, jakie z tej oceny należało wyciągnąć i implikacje, jakie rodziły one dla skazanych.

W świetle ustaleń Sądu Rejonowego, nie kwestionowanych przez Sąd Wojewódzki, wynika jednoznacznie, iż oskarżeni działali w oczywście błędnym przekonaniu, że strajk którym kierowali jest legalny. Przekonanie to opierali na potwierdzających w toku rozprawy stanowisku K. J. i W. S.. W tej sytuacji zważywszy, iż obaj świadkowie, zapewniający oskarżonych o legalności strajku, byli przedstawicielami władz oddziałowych i regionalnych Związku „[...]” należało rozważyć, czy oskarżeni nie działali w warunkach błędu co do prawnej oceny czynu (art. 30 kk). Takowej oceny zabrakło.

Z pola uwagi uszedł przy tym fakt, iż oskarżeni R. B. i A. P. legitymują się zaledwie wykształceniem zawodowym a J. M. nawet podstawowym. Należało w tej sytuacji rozważyć, czy i na ile autorytet władz oddziałowych i regionalnych był dla nich wiążący i niekwestionowany.

Zwrócić przy tym wypada uwagę na fakt, iż art. 30 kk reguluje problem nieświadomości bezprawności nakazując rozważenie, czy nieświadomość ta miała charakter usprawiedliwiony, czy też nie. Taką ocenę wyjaśnień oskarżonych winien przeprowadzić Sąd II instancji w postępowaniu odwoławczym.

W tym stanie rzeczy należało uchylić zaskarżony wyrok i sprawę przekazać Sadowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania, zwracając wniesione przez oskarżonych opłaty od kasacji.

Przewodniczący: SSN (Przemysław Kalinowski)

Sędziowie: SN (Andrzej Siuchniński)

SN (Jacek Sobczak)